

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Veritates Æternæ Ex Prima Hebdomade Asceseos
Jgnatianaè Petitaè**

Vogel, Matthäus

Constantiæ, 1731

Pars I. Quid sit Mors, & quanti momenti sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60667)

gnata est, intercedite pro me, ut proposita à me facta fideliter impleam. Et vos orate pro me, qui Juventutem vestram DEO totam consecrâstis, ut tandem vestris insistere vestigiis incipiam, neque ab illis unquam deflectam.

Consideratio VI.

De Morte Hominis.

Recitatâ oratione consuetâ, cogita te videre moribundum aliquem, voce destitutum, fractis oculis, naribus auribusque rigentibus, ore foedum in modum distracto, fronte macie extensâ, collapsis genis, porrectis brachiis, manibus pedibusque emortuis, pallente vultu & exsucco horridum: cogita præterea, te audire gemitus ejus & suspiria. Pete gratiam agnoscendi, quid sit Mors, quantique res momenti sit, ut ad eam ritè te valeas præparare.

Pars I.

Quid sit Mors, & quanti momenti sit.

Doctrina. Mole parvum, mysterio ingens verbum est, Mori, Mors. quid est mori? Mori est omnia & singula mundi hujus bona deserere; est pro omni æternitate deserere mundum, in quo vixisti; patriam, in qua natus es; urbem, in qua vixisti; domum, quam incoluisti; lectum, in quo quievisti; hortos, in quibus ambulâsti, omnia demum terræ loca. Quid est mori? Mori est dicere perpetuum vale parentibus, fratribus, sororibus, amicis, sociis illis tuis,
tan-

tantopere tibi dilectis, adeò ut nemo hominum te comitaturus sit ad æternitatem. Quid est mori? Mori est deserere omnia bona corporis, fortunæ & naturæ. Considera, quæcunque possides, aut ab aliis possidentur: cerne vestes, quibus stultè adeò superbitur; vide domos ad omnem pompam erectas; vide agros ad oculorum delectationem exultos; vide cistas auro gemmisque turgidas; vide alia in mundo omnia & dic: per mortem hæc omnia deserenda sunt. Quid est mori? Mori est deserere omnes voluptates mundi, delicias, convivias, saltus, lusus, venationes, omnia, quæ vel oculos, vel aures, vel gustum delectare possunt. Quid est mori? Mori est extremas in corpore & anima pati angustias; doloribus undique circumvallari, timoribus concuti. Mori est in arenam cum stygio hoste descendere, pugnam cum eo inire, è qua corona cœlestis, aut infernalis pœna dependet, & quidem descendere prorsus infirmum, debilem, lethali sudore perfusum, & solum quidem & cum hoste vaferrimo, nostrique interitus ferientissimo. Quid est mori? Audi, & si priora non times, jam toto corpore contremisce. Mori est è vita ad æternitatem, è tempore ad immortalitatem, è mundo ad Cœlum aut Tartara abire. Ah quid hoc? In regionem longinquam nullo duce, nullo comite abire, ubi perpetuò aut inter dolores, aut inter gaudia vivendum! Mors janua æternitatis, mors transitus ad æternitatem est, mors finis temporis & ini-

initium æternitatis tuæ tibi est. Finis temporis est, & omnium, quæ in tempore fiunt; finis regnandi, finis superbiendi, finis epulandi, finis suo indulgendi genio, finis patiendi pro DEO & Cœlo. Finiuntur in morte dolores Lazari & paupertas; finitur etiam Epulonis luxus & felicitas. Finitur in morte martyrium Stephani, Laurentii, Sebastiani: finitur etiam Alexandri, Herodis, Sardanapali fastus, potentia, gaudium. Æternitatem omnes hi ingrediuntur, sed ô quàm disparem! Mori est æternitatem ingredi. O quanti momenti negotium! per te, ô Mors, ingrediar æternitatem aut felicem aut infelicem: per te aut Cœli aut stygis incolam: ex te, ex momento uno salus mea pendet, pendet damnatio. Momentum unum est, unde pendet æternitas! ô verba! ô tonitrua! Momentum unum est, in quo si felix fuero, ero æternum felix; si fuero miser & infelix, totâ æternitate miser, totâ æternitate permanebo infelix. O mors, unde mea tota pendet æternitas! in momento mortis, ô quantus, ut ita dicam, saltus faciendus est, aut è terris in Cœlum, aut è terris in Orcum! Ad Cœlum si enixus fuero, nihil me erit beatius, omne discrimen evasi, æternum sine metu felix ero. In Orcum si ruero, ô me millies, ô quoties exprimi non potest, miserrimum! perii! conclamata salus est, & æternum conclamata. O Mors, quid es! quanti res momenti es!

Reflexiones. I. Si mori est deserere mundum,

N

&

& omnia, quæ in mundo sunt; ergo nihil ex iis,
 quæ possides, te ad æternitatem comitabitur.
 Ita est, sic evenit aliis ante te. An novisti ex
 nomine aut facie, reges, principes, nobiles,
 divites? quid rex ex imperio suo, quid è thesau-
 ro suo dives secum asportare in orbem alterum
 potuit? nihil sanè. Nudus, inops, & pauper
 migrare coactus est. Si mori est separari ab
 omnibus; ergo nihil in hac vita perpetuò pos-
 sidetur; ergo deserenda est amicitia illa, volup-
 tas illa, illa domus & conversatio; ergo erit
 dies, quo desines otiosi, ludere, vivere, peccare.
 Quid est, quod jam maximè amas? examina te,
 & dic: Anima mea, hoc ipsum desereres: non
 fruèris re hac perpetuò: relinques eam aliis.
 Sic statutum est. Ex hoc verò quid concludis?
 si omnia terrena tibi deserenda sunt; ergo eo-
 rum amore non est offendenda DEI Majestatis
 ergo præstat, ea jam sponte deserere, si DEUS
 exigat te vocando ad statum Religiosum; ergo
 ob misera hæc, & caduca aliquantulo tempore
 possidenda non est deserenda Vocatio; ergo
 insanissimè agit, qui majorem pro brevibus
 hisce, ac pro æternis curam gerit. Quid ju-
 dicas? est Viator, Romam abit, ibi habitaturus;
 transit per urbes varias: ubique sollicitè cu-
 rat extrui nova ædificia: diu noctuque angitur
 quâ ratione ea perficiat, in illis se recreet; et
 etiam omnes sumptus impendit, adeò ut pro ha-
 bitatione Romana nec nummum servet. Nun-
 quid insanit homo iste? insanit certè; quia ratio
 tam

tam gerit curam pro loco, qui mox deserendus est, nullam pro eo, ubi semper habitandum. Tua hæc insania est, mi Studiose; non habes in vita hac habitationem, sed breve diversorium; tendis ad vitam aliam, ibi æternum habiturus: & ecce! tantum sollicitus es pro vita hac, pro commoditatibus, deliciis &c. non pro futura. Nunquid insania est? quid laborasti hactenus pro æternitate? exhibe opera. Corrige insaniam hanc.

2. Si mori est separari & deseri ab hominibus omnibus; ergo etiam à sociis tuis desereris, etiam illis, in quorum gratiam DEI præcepta violasti? ita est. Deserentne illi te? non succurrent? non protegent? quin imò deserent te: succurrere & protegere nec volent, nec poterunt. O præclara amicitia! quis ergo succurrere potest? quis protegere? ex hominibus nemo: DEUS solus potest; hinc David clamabat: *Domine ne discesseris à me; quia tribulatio mihi proxima est, & non est, qui adjuvet me.* Audis? non est, qui adjuvet. An verò succurret DEUS? sicut te colimus, sic tu nos visitas. Succurret DEUS illis, qui DEO servierunt, qui non discesserunt à DEO per peccata; qui non reliquerunt DEUM, ut homini, socio, dæmoni adhærerent: hos proteget; cæteris enim dicet, quod scriptum est terribile illud: *Surgant Dii vestri & opitulentur vobis,* Surgant socii, & succurrant tibi; veniat dæmon, cui serviisti, & liberet te. Studiose, si hac horâ moriendum esset, an DEI

opem tibi polliceri potes? an nunquam à DEO discessisti per violationem propositorum in Confessione factorum? per peccata? an non relicto templo, relictis studiis, maluisti quietem, otium, commoditatem tuam quærere? Si ita est, timeo, ne audias: surgant, & opulentur. Vis ut non discedat à te in morte DEUS? ne discedas tu ab ipso: ne eum creaturæ cujusdam amore deseras. Socios desere, non DEUM: cogita, hi me juvare non poterunt. Relicto templo, ire ad lusus; relictis studiis, ad otium, idem est ac deserere DEUM creaturæ causâ: cave, hoc facias. Aloysius moriens singulari lætitia solatio amplexus est Crucifixi effigiem; qui scilicet amavit eandem vivens, nec ab ejus amore avelli se passus est.

3. Si Mors est finis temporis & janua æternitatis, si res tanti momenti est; ergo stultissime me agit, qui rarò de ea cogitat, ad eam se non parat; quia si mors est infelix, tota æternitas est infelix. Et quæ fuit tua ad mortem felicem præparatio? hac horâ si audires illud: *Dispositio Domui tuæ, quia morieris*, quam, quæso, æternitatem expectares? quære conscientiam tuam Religiosus fuit, qui omnia à se fieri ajebat, DEUM in morte haberet propitium. Sapienter ille & bene: stultè tu & male, si secus egeris. O cæcitas tua! pro re corporis minima quantum laboras! & pro momento ultimo quid Posthac labores scholasticos, exercitia pietatis & quidquid tibi molestum accidit, omnia eo fac-

lætus perage ad DEI gloriam, ut DEum in morte propitium habeas; ut felix habeas momentum illud, è quo tota pendet æternitas.

Affectus. Jesu Christe, pro me Crucifixe, ô quanta mea fuit cæcitas! nesciebam, quid esset Mori. O quam stultè egi, quòd bona illa misera, quæ certò cogar in morte deserere, etiam cum tui offensa quæssiverim! quàm impiè egi plus quærendo amicitiam hominum, ac tuam ipsius; cùm tamen succurrere illi in extrema mea necessitate non possint, possis verò tu solus & unicus. Meritus sum, ut mihi aliquando dicas: surgant Dii tui, & opitulentur tibi. Hoc si fieret, ô Jesu, quo deveniret Anima mea? actum esset de ea. Hinc ad te jam convertor, unum hoc inclamo: Jesu ne me deseras! Domine, ne discesseris à me! detestor impudentiam meam, quâ te deserto, miseris hominibus adhæsi. Ad te revertor: Domine, ne discesseris à me; quia tribulatio mihi proxima est, & non est, qui adjuvet me. Ne discesseris, quando adeunda est lucta ultima, è qua æterna salus & damnatio pendet: ne discesseris in momento illo, è quo tota pendet æternitas. Imprime animo meo firmam mortis memoriam, ut plus pro momento ultimo laborem.

Proposita. Ex hac hora enim, ô mi Jesu, ad mortem me præparare seriò conabor. I. Quia omnia mihi certò sunt deserenda, non prosequar ista amore inordinato, qui me ad offensam DEI instiget; quin si me ad statum Religiosum

sum vocare dignatus fueris, læto animo omnibus renuntiabo, nec terrenorum amor a Vocatione me impediet. 2. Magis ero sollicitus pro vita futura & habitatione perpetua; plus pro æternitate laborabo per majorem in studiis diligentiam, & observationem exercitiorum pietatis. 3. Socios perversos omni studio fugiam; neque ullius hominis gratiâ à DEO discedam; quia tu solus, mi Jesu, mihi in morte poteris succurrere, non socius, non homo. Ab homine impio, à socio discedam, hunc deseram, non deseram DEum te meum per fugam è templo, quasi nautearem consortium tuum; non deseram per omissionem precum, aut S. Communionis, Confessionis & aliorum exercitiorum Pietatis; non deseram per peccatum mortale ullum. Moriar potius, quam sic te deseram. Quia Mors res tanti momenti est; quia è momento illo terribili dependet salus mea, omni studio me ad illud præparabo; res enim mea mea salus agitur: velut sollicitus miles ante pugnam arma mihi parabo: omnia agam, ut DEum in morte propitium habeam: fugiam socios perversos, ut DEum in morte propitium habeam; fugiam illicitas recreationes, sermones inhonestos, mortificabo linguam meam, & membra alia; constans ero in pietate & studiis, ut DEum in terribili illo momento propitium habeam.

Petitio. Tu Domine Jesu Christe, qui dignus es, ut te facis cuncta prodesse, da cordi meo inviolabilem tuæ charitatis affectum, ut delecteris.

deria de tua miseratione concepta, nullâ possint tentatione turbari; da gratiam exequendi proposita ista, ut te in morte propitium habeam.

Pars II.

An, quando, ubi, quoties moriendum?

Doctrina. An moriendum sit, habes ex illo Pauli: *Statutum est hominibus semel mori*; quibus etiam verbis partes reliquæ continentur, quas jam proponam. Moriendum ergo est. Sic statuit DEUS lege immutabili. Moriendum est hominibus. Quisquis homo nascitur, ei moriendum est. Non excipiuntur lege hac reges & principes, non nobiles & divites, non fortes & strenui, non senes, non juvenes: excipitur nemo. Moriendum est. Ubi Salomon cum omni sapientia sua? ubi Samson & fortitudo ejus? ubi Absalon & pulchritudo ejus? ubi Assuerus & potentia ejus? ubi tot hominum millia? ubi tot Studiosi? mortui sunt. Vita tantum commodata est homini, non donata. Mors certa est. Nec species & decor, nec vires & robur, nec ætas, nec dotes ullæ aliæ te defendent. Moriendum est. Erit dies, ejus vespere non videbis. Erit nox, cujus finem non videbis. Erit actio aliqua ultima, v. g. Confessio ultima, Communio ultima, quam non sequetur alia. Moriendum est Tibi; quia homo es. Statutum est.

Sed quando? ubi? quomodo? Res incerta est. Incertum est 1. Quomodo moriturus sis;